

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒/๒๕๖๔

วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง นายทะเบียนพระคราเมืองขอให้ยุบพระคราไทยพัฒนา

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระคราเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทะเบียนพระคราเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราไทยพัฒนาเป็นพระคราเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ คณะผู้ขอจัดตั้งพระคราไทยพัฒนา จำนวน ๑๕ คน ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพระครา ข้อบังคับพระครา และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพระครา

๒. เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพระคราไทยพัฒนา ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพระคราเมืองต่อนายทะเบียนพระคราเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพระครา จำนวน ๑๕ คน

๓. เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ นายทะเบียนพระคราเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราไทยพัฒนา

๔. นายทะเบียนพระคราเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพระคราไทยพัฒนากรณี นายไพบูลย์ สุนทรภักดิ์ หัวหน้าพระครา ขอลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งทำให้คณะกรรมการบริหารพระคราพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ตามประกาศนายทะเบียนพระคราเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพระคราไทยพัฒนา ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพระคราเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราไทยพัฒนา คือภายในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ พระคราไทยพัฒนาต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระคราเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕

เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพระคราไทยพัฒนาไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพระคราเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพระคราเมือง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระคราไทยพัฒนาตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายนพคุณ อุตมา รองหัวหน้าพรรคไทยพัฒนา รักษาการแทนหัวหน้าพรรค ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักษาความสงบเรียบร้อย คือวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ พรรครักษาความสงบเรียบร้อยได้เพียงสองพันสองร้อยสี่สิบสามคน ขณะนี้ได้ดำเนินการทำสมาชิกพร้อมสาขาอู่ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสพรรครักษาความสงบเรียบร้อยได้ดำเนินการให้มีสมาชิกพรรครักษาความสงบเรียบร้อยได้เพียงสองพันสองร้อยสี่สิบสามคน โดยขยายเวลาให้พรรครักษาความสงบเรียบร้อยดำเนินการได้ในวันที่ได้ยื่นคำชี้แจงนี้

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรครักษาความสงบเรียบร้อยได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักษาความสงบเรียบร้อย พรรครักษาความสงบเรียบร้อยจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา แต่เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วพรรครักษาความสงบเรียบร้อยไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปได้ และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคตามที่กฎหมายกำหนดได้ นายนพคุณ อุตมา รองหัวหน้าพรรครักษาความสงบเรียบร้อย รับว่าพรรครักษาความสงบเรียบร้อยไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกพรรครักษาความสงบเรียบร้อยได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักษาความสงบเรียบร้อยได้

เมื่อปรากฏว่า พรรครักษาความสงบเรียบร้อยไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครักษาความสงบเรียบร้อย พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมาตรา ๒๕ พรรครักษาความสงบเรียบร้อยจึงต้องถูกยกยุบตามมาตรา ๖๕ (๕)

ด้วยเหตุผลดังได้ви้นจั้ยมา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครักษาความสงบเรียบร้อย พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยกยุบพรรครักษาความสงบเรียบร้อย

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ